

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CO JE TO POMĚŘ?

Mgr. Veronika Pluhařová
prosinec 2011 – únor 2012
MATEMATIKA 7. ročník
Základní škola, Chrudim, Dr. Peška 768

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Poměr je vztah mezi dvěma veličinami, který nám vyjadřuje podíl mezi velikostmi těchto veličin.

Poměrem porovnáváme délky, objemy, hmotnosti, počty lidí, stromů, částky peněz, ...

Zapisujeme **a : b**, čteme **á ku bé**.

a, b – kladná čísla

2 : 5 dvě ku pěti

Na hřišti jsou chlapci a děvčata.

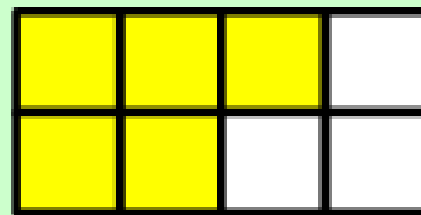
Chlapci (2) a děvčata (3) jsou v poměru 2 : 3.

Děvčata a chlapci jsou v poměru 3 : 2.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

**Pozorujte obrázek a doplňte
na místa otazníků správná čísla.**

Počet žlutých čtverečků a počet bílých čtverečků
jsou v poměru ? : ?.

Počet bílých čtverečků a počet všech čtverečků
jsou v poměru ? : ?.

Počet všech čtverečků a počet žlutých čtverečků
jsou v poměru ? : ?.

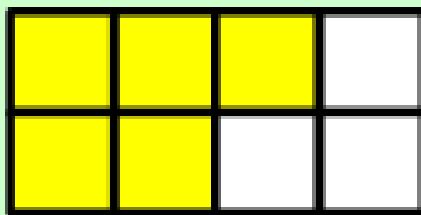

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Žluté čtverečky - 5.

Bílé čtverečky – 3.

Všech čtverečků – 8.

Počet **žlutých** čtverečků a počet **bílých** čtverečků jsou v poměru **5 : 3**.

Počet **bílých** čtverečků a počet **všech** čtverečků jsou v poměru **3 : 8**.

Počet **všech** čtverečků a počet **žlutých** čtverečků jsou v poměru **8 : 5**.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Vypočítejte poměr ve kterém jsou ve třídě žáci a učitelka, jestliže víte, že žáků je 20.
2. Máme ovoce jablka (7kg) a hrušky (15kg). V jakém jsou poměru jablka a hrušky?
3. Kružnice k má poloměr 21 mm, kružnice m má poloměr 5 cm. V jakém poměru je poloměr kružnice k a poloměr kružnice m?

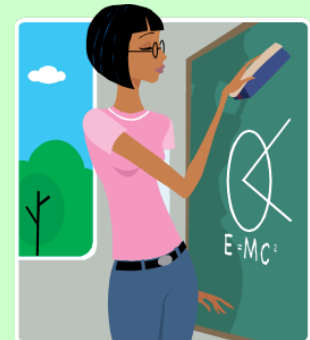

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Vypočítejte poměr ve kterém jsou ve třídě žáci a učitelka, jestliže víte, že žáků je 20.

Řešení tohoto příkladu je jednoduché. Stačí si uvědomit, že učitelka je jedna. Pokud víme toto, můžeme již napsat poměr: 20 : 1.

Žáci a učitelka jsou ve třídě v poměru 20 : 1.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2. Máme ovoce jablka (7kg) a hrušky (15kg). V jakém jsou poměru hrušky a jablka?

Známe hmotnost jablek i hrušek, můžeme poměr napsat rovnou. Pozor jen na správné pořadí členů:

hrušky : jablka = 15 : 7

Hrušky a jablka jsou v poměru 15 : 7.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Kružnice k má poloměr 21 mm, kružnice m má poloměr 5 cm. V jakém poměru je poloměr kružnice k a poloměr kružnice m?

V tomto případě známe poloměr obou kružnic, ale musíme si všimnout jednotek. Kružnice k má poloměr 21 mm, kružnice m má poloměr 5 cm = 50 mm. **Do poměru musíme dát veličiny ve stejných jednotkách. Tedy 21 : 50.**

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Z předcházejících příkladů vyplývá:

- pořadí členů v poměru je důležité.

1 : 3 není totéž jako 3 : 1 (je rozdíl, přidáme-li do těsta hrníček cukru a tři hrníčky mouky nebo hrníček mouky a tři hrníčky cukru)

- při stanovení poměru musíme obě množství vyjádřit ve stejných jednotkách.